

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Phaedri Avgusti Liberti Fabvlarvm Aesopiarvm Libri V.

Phaedrus

Rintelii, MDCCXXXVIII

VD18 13044567

Fab. V. Scurra et Rusticus.

urn:nbn:de:gbv:45:1-17134

quod reliquum erat hordei, gratum asino cibum apponi iussit. Ille vero domini tantam aspernatus gratiam, hordeum degustare noluit, ac recenti verris, inquit, sum deterritus malo. Illa, quamuis desideratissima, iam mihi minime omnium placet esca: qua qui liberalius fuit enutritus, eum nuper iugulatum fuisse noui. Huius fabulae argumento deterritus ego diuitias nolui magno mihi parare lucro, quod maximo cum periculo solet esse coniunctum, quoad omnia maleuolorum infidiis lacerata concidant. Fabulae! inquires, num etiam te fugiunt, quae satis aperta, facilius iam parta tueri atque gaudere possidentes? Audaces, fateor, aliquando fortuna iuuat. Eorum vero nouimus partem esse longe maximam, qui sua semet opera in calamitates praecipitarunt: dum quas oculere quouis modo studuere, minime tamen gentium euitare potuerunt, quin vel propter rapinam facti sint rei, et capitis saepe inierint periculum. Paucis lucri studium profuit: multos vero spes vana fefellit; aut opibus graues sibi sensim sine sensu exitium parauere.

FAB. V.

Scurra et Rusticus.

Prauo fauore labi mortales solent,
 Et pro iudicio dum stant erroris sui,
 Ad poenitendum rebus manifestis agi.
 Facturus ludos quidam diues nobilis,
 Proposito cunctos inuitauit praemio,
 Quam

Quam quisque posset, vt nouitatem ostenderet.
 Venere artifices laudis ad certamina.
 Quos inter scurra, notus urbano sale,
 Habere dixit se genus spectaculi,
 Quod in theatro nunquam prolatum foret. 10
 Dispersus rumor ciuitatem concitat:
 Paulo ante vacua turbam deficiunt loca.
 In scena vero postquam solus confutit,
 Sine apparatu, nullis adiutoribus,
 Silentium ipsa fecit expectatio. 15
 Ille in finum repente demisit caput,
 Et sic porcelli vocem est imitatus sua;
 Verum vt subesse pallio contenderent,
 Et excuti iuberent. Quo facto, simul
 Nihil est repertum, multis onerant laudibus, 20
 Hominemque plausu prosequuntur maximo.
 Hoc vidit fieri rusticus. Non mehercule
 Me vincet, inquit: et statim professus est
 Idem facturum melius se postridie.
 Fit turba maior: iam fauor mentes tenet, 25
 Et derisuri, non spectaturi sedent.
 Vterque prodit; scurra digrunnit prior,
 Mouetque plausus, et clamores suscitatur.
 Tunc simulans sese vestimentis rusticus
 Porcellum obtegere, quod faciebat scilicet, 30
 Sed, in priore quia nil compererant, latens,
 Peruellit aurem vero, quem celauerat,
 Et cum dolore vocem naturae exprimit.
 Acclamat populus, scurram multo similius
 Imitatum, et cogit rusticum trudi foras. 35
 At ille profert ipsum porcellum e sinu,

Turpemque aperto pignore errorem probans;
En, hic declarat, quales fitis iudices.

Minime sincerum ex favore iudicium populi.

Si cui mortales immerito fauent, in errores vel sua sponte magis atque magis quotidie prolabantur, neque ad sensus saniores prius redeunt, quam forte fortuna etiam inuiti et obtorto quasi collo in rem praesentem deducuntur. Ex viris principibus quidam munera dabat populo ac ludos publice: quibus ad certamina vocabantur omnes, qui exercitatione quadam excellere, aut rebus recens inuentis maximum concionis mereri applausum, atque praemiis ornari velint. Sic ergo vndiquaque oppido multi conuolarunt ad ludos artifices, quorum sua quisque iactitabat opera, et cupidus laudis quouis modo laureolam alius praeripere conabatur. In his scurra quidam, propter iocos vrbanos, comitatem et elegantiam, haud ignobilis, spectatoribus fidenter offerebat, quod nusquam in theatris obuenerit cuiquam gerendum. Rei nouitate pellekti, quotquot in ciuitate erant, tam frequentes conueniebant, vt loca non sufficerent, quae vacua paulo ante, munerum quasi oblectatio nulla, relinquebantur. In scena postquam artifex ipse comparuit solus, sine vlllo apparatu, vel administro, commune omnium suboriebatur silentium, quod vulgo in ludis scenicis ambiciosius exorare solent prologi; hic summa notitatis expectatio a semetipso facilius obtinuit.

nuit. Scurra caput repente suum demittens in finem, accuratissima imitatione vocem porcelli edidit, adeo quidem, ut essent, qui animal istud sub pallio latere arbitrarentur, eumque excutere in praesenti totum coram omnibus, ad suspicionem tollendam, iuberent. Quo facto, cum fraudem subesse prorsus nullam viderent, vniuersus scurram populus summis laudibus efferebat, ac nouum, quod adeo probauerit in publico, hominis artificium incomparabili applausu prosequabatur. Quod cum rusticus quidam videret: Non is profecto me, dixit, ea porcelli imitatione, artisque professione sua vincere poterit: ac fore promisit, ut postridie totam scurrae actionem longe superaret. Maximus est iterum, fieri ut solet, hominum confluxus. Sed scurrae admiratio et praeoccupata opinio ita omnium fascinosos iam tum tenebat animos; ut libere iudicandi facultas nulla superesset. Damnabant, quod spectare nondum poterant: ut risum magis, quam visum, conuenisse viderentur haudquaquam aequi iudices. Prodit tandem de gloria certans cum scurra rusticus. Ille primum, ut porci solent, grunnit, ac de nouo cum fauore meretur applausum populi, adeo quidem ut laudes artificis insigni clamore testentur. Hic porcellum vestibus obtegit: quod spectatores, qui latitans apud scurram repererant nihil, et hunc fingere sibi persuadebant erroris incauti. Sed minime ficto, quod celatum prae se ferebat, porcello suo,

I 3

cum

cum opus esset, perfricuit aures, vt eadem illa sui capitis in sinum demissione grunnitum ederet, vocemque sibi propriam, acerbiori doloris sensu. Istud cum spectatores audirent: Ohe, clamitant, quam vero similis scurra vocem potuerit exprimere porci: et rusticum ignominia conuiciisque oneratum propellunt. Is vero ipsum e sinu porcellum educit, eoque argumento satis luculento demonstrat, quam lubentes ex affectibus prauis et praeoccupata opinione suis erroribus indulgeant: et ipse hic porcellus, inquit, omnium facillime docet, quales vos iudices fitis.

Ad Particulonem digressio.

Adhuc supersunt multa, quae possim loqui,
Et copiosa abundat rerum varietas.
Sed temperatae suaues sunt argutiae;
Immodicae offendunt. Quare, vir sanctissime,
Particulo, chartis nomen victurum meis,
Latinis dum manebit pretium literis,
Si non ingenium, certe breuitatem approba,
Quae commendari tanto debet iustius,
Quanto Poetae sunt molesti validius.

Ne quid nimis.

Restant plurima, quae versibus illustriora iam enarrare possem: est enim rerum varietas, copia, et abundantia in hoc genere longe maxima. Argutiae vero semet breuitate commendant. Omne nimium vertitur in vitium. Quae cum ita sint, Particulo venerationis summo cultu prosequende, perennis et gloriosa
erit

erit tui nominis fama etiam in libellis nostris, per omnia secula, quibus Latina lingua et optimarum artium studia floreant, et magni sunt aestimanda in orbe. Si ingenium, quod sentio quam sit exiguum, minus probaueris meum: ego certe tamen breuitate placebo: quae tanto magis praedicanda semper erit: quo crebrius exosi vulgo poetae etiam illi meliores despicatui habentur.

FAB. VI.

Duo Calui

Inuenit caluus forte in triuio pectinem.
 Accessit alter, aequae defectus pilis:
 Eia, inquit, in commune, quodcunque est lucri.
 Ostendit ille praedam, et adiecit simul:
 Superum voluntas fauit, sed fato inuido:
 Carbonem, ut aiunt, pro thesauro inuenimus.
 Quem spes delusit, huic querela conuenit.

*Res nobis aliquando caeca imperitur fortuna:
 quarum non conceditur usus.*

Caluus quidam in triuio pectinem reperit: quod cum alius aequae caluus videret, rei quicquam ratus pretiosae inuentum, inclamando partem sibi vindicat, accurrit, ac oportune, inquit, aduenisti, ego vero in commune. Fac ergo diuidas quodcunque suppetit lucri. At ille res quanti sit ostendit inuenta, casu quidem, inquiens, haec nobis obuenit, sed frustra. Benigni satis et fauentes Dii: fatum contra, quod offerunt, beneficium interuertit